

1
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΠΕΑ.Π. 71/1970

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβρ. 1968 / Φεβρ. 1970.

ΕΠΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ε Π Ι Θ Ε Ω Ρ Η Σ Ι Σ
ΔΗΜ.ΕΚΠ/ΣΕΩΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
Λ Α Κ Ω Ν Ι Κ Η Σ
Αριθμ.Πρωτ.ΙΙ68 π.ε.

Π ρ ό ς
Τό Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς
Λογογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν
Ἀναγνωστοπόουλου 14
Ἀ θ ῆ ν α ς Τ.Τ.

Ἐν Γυθείῳ τῇ 4-7-70

Ἐπιτελοῦντες τήν ὑπ'ἀριθμ.55584/67
Δ/γὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας,
λαμβάνομεν τήν τιμὴν νά ὑποβάλωμεν ὕμν,
συνημμένως, 26 "Ἑρωτηματολόγια διὰ Γεωγρ-
κὰ ἔργαλεῖα καὶ κατ'ἔθιμον πυρᾶς" δεόντως
συμπεπληρωμένα, ὑπὸ διδ/λων τῆς Περιφέρειας
μας καὶ νά παρακαλέσωμεν διὰ τὰ καθ' ὕμᾶς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Εὐπειθέστατος
ὁ Ἀναγλ. Ἐπιθωροῦ τοῦ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ
Παναγ. Ἀναγνωστόπουλος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Λαχία*.....
(παλαιότερον ὄνομα: *Λαχία*), Ἐπαρχίας ... *Γυθείου*
Νομοῦ ... *Λαυωνίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Κου-*
μινιάς Τσχαρ, ἐπάγγελμα *Δημῖος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... *Θεσσαλός - Λαυωνίας*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... *1*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Κωνσταντῆος Ρεωργίου*

.....
ἡλικία *18* ... γραμματικαὶ γνώσεις *Ἀπόφ. Στοιχαρχεῖον*
..... τόπος καταγωγῆς *Λαχία*.....
Γυθείου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *Διὰ σποράν αἱ χόνιμοι...*
περιοχαί, διὰ βοσκήν αἱ Σίχονοι...
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *Ἐν τῇ ἀλλοεῶντι κατὰ χρόν. διαστήματα*
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Ἐὰν κτίματα ἑνῆμοι... εἰς καὶς χωρικοὺς.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *Ν. περιουσία διανέμεται μετὰ τῶν τέκνων μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς.*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *οἱ κατ' οὖν... ἀσχολοῦνται μετὰ τὴν κτηνοτροφίαν... καὶ τὴν γεωργίαν.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *οἱ βιοτέχναι... ἀσχολοῦνται...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.) *σέμπροι.* Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *εἰς εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

ἐργάται... ἀνδρ... χρησιμοποιοῦντο... ὅλαι αἱ ἐργασίαι... ἐργάζοντο... διὰ... ἀνεργασίας... (σέμπροι)... εἰς... εἶδος...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *οὐκ.* .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *οὐκ.* .....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *οὐκ.* καὶ *πολλοί.* .....

πολλοί... χρησιμοποιοῦντο... μετὰ... διάφορα... βιοτεχνικά...

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

H. n. narkis... εφ' ενα... φα' μορπον... λαον
 νδ... μαί... εν... δια... ε...
 οδ... δια... ο...

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας; ... 11. 1945 ... 12. 1945 ... 13. 1945 ... 14. 1945 ... 15. 1945 ... 16. 1945 ... 17. 1945 ... 18. 1945 ... 19. 1945 ... 20. 1945

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; . *Ἰ. π. β. . β. Ἰ. π. β. . Ἰ. π. β. .*

გონ... რინეტა... აღბეტი...

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, διφτερο κλπ.).
Είς ποία κτήματα χρησιμοποιείται (ή χρησιμοποιείται) κάθε τύπος ;
Ποίος κατασκευάζει τὸ άροτρον τούτο ή από πού έγινετα ή προμη-
θεύεται αυτού :

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3. . . . . 6. . . . . 9. . . . .

2) Τρακτέρ (ἀπό πότε είναι ἐν χρήσει;) ... *44... γίνεται...*

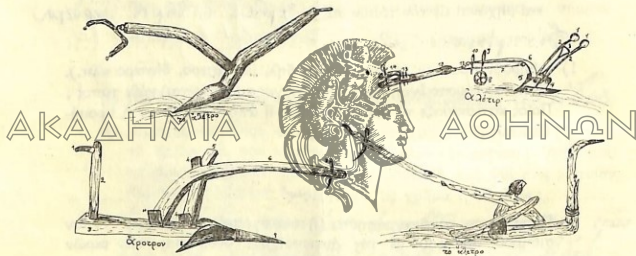
3) Μηχανή θερισμού .....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματίων). *δέν... ὑφίσταται*

5) Μηχανή ὀλωνισμού ... *δέν... χερσὶ καὶ... φυνεκέως* .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ... *ἐξ... ξύλινον... ἄροτρον*
κατεσκευάσθη... ὑπὸ... νῦν... ῥόδων... μὲν...
ἔργων .....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ὑνι... ἦτο... πρὸς... δὲ... ἀροτρίασιν... ἐν...
Ὑνι... δὲ... ἀροτρίασιν... ἐν...
.....

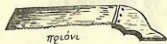

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ἡ... ἐπὶ... ἐν...

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ... ἐν...

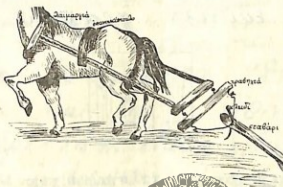

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετὸς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

σήμερον... ζῶον...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

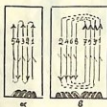
Με... σχοινί... καὶ... ὁποῖον... καὶ... αὐτὰ...
 ἔχουσιν... δεθῇ... καὶ... αὐτὰ... καὶ... αὐτὰ...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μ.Ε. εἰληροῦν... ἄροτρον... ἐγίνετο... ἀερί-
φρευναυλὶς... σιστοχάδ... Μ.Ε. ἔργονον

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

παρ'... εὐθείαν... γραμμὴν...

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδραδες κ.λ.π.);

Μ.Ε. βωρορὶς

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν;

Μ.Ε. αὐλακία

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; ... εἰς... ἄν... ἀγορὰ... μέση (ἀθήνα)

ἢ ἐπὶ... δέν... περὶ... φῶς... γίνεται... μέση ἀθ. ἰν. >>

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... Π.Δ. γινέται...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... Π.ρ.δ... τ.δ... ε.ω.ο.ρ.δ...

ἐγίνοντο... 2. ὀργώματα... 3. ε.ω.ο.ρ.δ...

4. ο.ι.ζ.ι.ν... 5. ε.ω.ο.ρ.δ... 6. φ.θ.ι.ν.ο.σ.π.α.ρ.ν...

Εἰς κ.ε.ρ.ε.β.λ.ά.κ... 7. ε.ω.ο.ρ.δ... 8. ε.ω.ο.ρ.δ... (ε.ω.ο.ρ.δ...)

Εἰς... 9. ὀργώματα... 10. ὀργώματα... (ε.ω.ο.ρ.δ...)

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντῆσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

11. π.ε.ρ.ε.ι.μ.ι... 12. ε.ω.ο.ρ.δ... 13. ε.ω.ο.ρ.δ...

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

14. ε.ω.ο.ρ.δ... 15. ε.ω.ο.ρ.δ... 16. ε.ω.ο.ρ.δ...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχὴν; 17. ε.ω.ο.ρ.δ... 18. ε.ω.ο.ρ.δ... 19. ε.ω.ο.ρ.δ...

20. φ.θ.ι.ν.ο.σ.π.α.ρ.ν... 21. ε.ω.ο.ρ.δ... 22. ε.ω.ο.ρ.δ... 23. ε.ω.ο.ρ.δ...
5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

24. ε.ω.ο.ρ.δ... 25. ε.ω.ο.ρ.δ... 26. ε.ω.ο.ρ.δ... 27. ε.ω.ο.ρ.δ...

28. ε.ω.ο.ρ.δ... 29. ε.ω.ο.ρ.δ... 30. ε.ω.ο.ρ.δ... (ε.ω.ο.ρ.δ...)

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

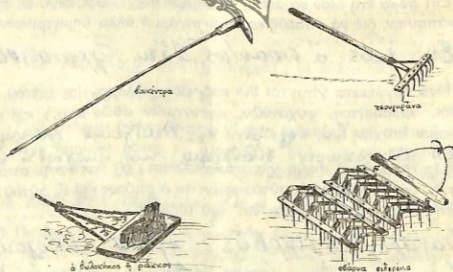
Ὁ βουκέντρος γίνεται... μετ' (β. β. ν. κ. ἔντρο.)

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .. Ἡ... ἰσοπέδωσις... γίνεται

μετ'... μετ'... β. β. ν. α. (β. β. ν. κ. β. ν. α.)

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ἡ σκαφή... μετ'... σκαφίδια... γίνεται
μετ'... σκαφίδια... γίνεται

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) . . . . .

Η..... αζβγα.....

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθούν τον ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὀργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Γνωστοίτες.....

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιερگوῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. . . . *Ε. Ν. Χ. Σινεδρό*

ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... *ο. λ. α. γ. γ. ε. δ. ο. ν*

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ... *Τ. Α. ... γ. αὐλῶν κ. ... ἐμμετρώοντο ... εἰς*

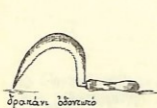
καὶ ἄλλως. . . Γ. Α. . . γ. ὡμῆτ. . . θ. ἡγεύωντο. . . εἰς.
 <Θαυμοῦ ἔειπ> . . . (ἀόκκους). . .

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

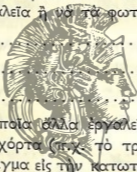
- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
 μέ..... < δρεπάνι >> ..... μέ < βραχίονα >> (εἰδὸς
 μαχαίρας) .....

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μέ. (δρεπανο).

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
 ὀ. δοντωτή.....

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

εἶναι... ἐροδασμένα μέ. βελίτην... χειρολαβήν
 κοί... <... >... αἰ. δ. ηροδ... μέρες... ἐλέγετο <... >... λοφία>>

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Πλῆζα... ἀγαράζοντο...*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Π.τ.λ.π.ο.ζ.φ.ο.ν... ὁ... θερ.ε.μ.ὸς... ἐξίνετο
δ.ι... ἐκρίζωσας, πῶς... καὶ... ἐν ἡμέρῳ... καὶ... ἐκείνου...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοιπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἡ θ.φ.ζ.ο.ν.τ.ο... π.ὸς... ὕψος... 2,50 μ.
ἡ... ἐνός... γόν.σας... ὡς... ἐξίνετο...*

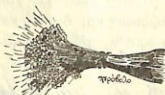
2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἀκαθάρτα...*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Μόνος... ὁ... θ.φ.ο.ν.τ.ο... ὡς...
...χ.φ.ο.ν.τ.ο... π.ὸς... 2,50 μ.
...χ.φ.ο.ν.τ.ο... π.ὸς... 2,50 μ.
...χ.φ.ο.ν.τ.ο... π.ὸς... 2,50 μ.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *τὰ... δράγματα (χειρ.ίς) τοποθετοῦνται...
ἐπὶ... ἰδίᾳ... θ.φ.ο.ν.τ.ο... π.ὸς... 2,50 μ.
...χ.φ.ο.ν.τ.ο... π.ὸς... 2,50 μ.
...χ.φ.ο.ν.τ.ο... π.ὸς... 2,50 μ.*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλίεις. . . . . *δράγματα . . . . . μαζιὰ*

δεῖς... πρῶτον...

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Ύπῃρχον (ἡ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ; .....

Εθέρψαν ψυχὰς καὶ ἀρχόντων
 ἀπὸ βουδένων. Ἰσὸς γέγονε καὶ
 ἀνθρώπων

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ἐξοκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).....

[illegible]

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τὴν εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφυλάξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀντιστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντο τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των); .....

24. Εφερον... καὶ ἐφερόσθια. » (χερσίνια)
πρὸς ὠροφῶν δ' ἔτι καὶ
ἐν ἑνὶ ὄρει... πρὸς τοῖς ποταμοῖς
ἐν ὁδοῦ δ' αὖτις ἐκείνης

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; . . . . .

Ἡμεῖς οὖν θεοφρόνους καὶ σωτῆρας

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. ....

2. Ξεραφονδύσαν... στο πα' γραφονδύα ως είπαί
τά... παλιόν... βυρά'... (για αϊψα... π.σ.ν.ε
ή... δ.λ.α.β.α)... αϊ... δε... γραφ... μορσφ... α.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικόν ἢ ἄλλο τι
 εἶσιμον. Μ. 2109.12.1. 30.01.620. 1440.42

περιόχων... ἄλλοι... με... ἐποίησαν... με... ἔα
 ἔρασαν... ἐποίησαν... ἔρασαν... ἔρασαν... ἔρασαν...
 ἔρασαν... ἔρασαν... ἔρασαν... ἔρασαν... ἔρασαν...
 ἔρασαν... ἔρασαν... ἔρασαν... ἔρασαν... ἔρασαν...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

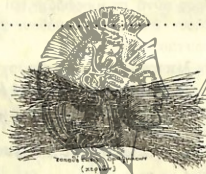
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; *29. Lukans. 1. 220. 20v.*

Θερμόν... ήρχην... καὶ... δέξασθαι...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ... δένει... μὲ... (φελιέ). ἔδενε... καὶ...
 ἀπαιποπέντα... στάχους... φελιά... θνα-
 μάρουν... ἐν... εἶδος... θάμνου (βροῦλα).
 Ὁ... θεριστὸς... ἐγένετο μετὰ... ἐκρίπτεται
 καὶ... βγαριῶν... (ζήρασμα).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Ἐὰν... δεμάτια... συγκεντρώνοντο... εἰς... σωρὸν...
 παλαιῶν... μένους... μαθια... ρουχιά... ἢ... εὐρω-
 αῖς... (συμμείγρωτες)... ἐλάνετο... βρεχθ... αἰο-
 βμα... (ε.τεχθ... αἰ)... ..

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Χ. α. α. η. έ. ρ. ρ. α. ... ε. β. έ. ν. ε. ζ. ο. ... κ. α. σ. ή. λ. α. ι. ....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *Η. ... ε. β. έ. ν. ε. ζ. ο. ... κ. α. σ. ή. λ. α. ι. ...*

ε. β. έ. ν. ε. ζ. ο. ... κ. α. σ. ή. λ. α. ι. ...

Σ. ή. μ. ε. ρ. α. ... ε. β. έ. ν. ε. ζ. ο. ... κ. α. σ. ή. λ. α. ι. ...

α. β. γ. δ. ... ε. β. έ. ν. ε. ζ. ο. ... κ. α. σ. ή. λ. α. ι. ...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Η. ... ε. β. έ. ν. ε. ζ. ο. ... κ. α. σ. ή. λ. α. ι. ...

α. β. γ. δ. ... ε. β. έ. ν. ε. ζ. ο. ... κ. α. σ. ή. λ. α. ι. ...

μ. α. ι. ... κ. α. σ. ή. λ. α. ι. ...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέππανον, κόσσαν κ.ά.). .....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρασις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... *ἔα... δέξιμον... καὶ... κάρτιον... γίνεται
μὲν... καὶ... κέρει... ἔλαιον... δέξιο...
θεωρεῖτο... κ. εὐρομῶς... δακτ...*

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

*Ἡ... μεταφορὰ... τῶν... δεματιῶν... γίνεται... μὲν...
ἔα... κέρει... εἰς... καὶ... ἔλαιον... καὶ...
γίνεται... θεμωνιῶνα...*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ....

*Ἡ... τοποθέτησις... τῶν... δεματιῶν... γίνεται...
καὶ... εὐρομῶς... εἰς... εἰς...*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; ....

Ὑπῆρχεν... ἀνέκαθεν... ἄλωνα...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ....

*ἔα... ἄλωνα... κατεσκευάζετο... σκαλόν... τοῦ
χωρίου... καὶ... εἰς... εὐρομῶν, εὐάφρον
περίσχη...*

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

ἑκατοστ. πατεκυνάφι. ἰδιῶν. κον. ἀπὸνι
ἀνθρον. κί. σ. κί. ... εἰκοχένει. ... κον. ....

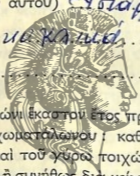
- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἄλῳνισμα καὶ πότε λήγει ; ... *Ὁ δῶνι. εἰς*
ἄρχεται. κί. ... 20. ... ἰον. ἰ. ... καὶ. ἰ. ἄρχ. κί. ...
20. ... ἰον. ἰ. ... σερ. ἰ. ...

- 7) Εἶδη ἄλῳνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Ἐπιδόχων. ... μόνον*

χωματάλωνο, με κί. κί. ... καὶ ... κί. κί. ...
σπανιὰ. ὀδον. ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἄλῳνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ... *Πρὸ. ... καὶ. ἄρξ. ... γίνεται. καθαρισμός*

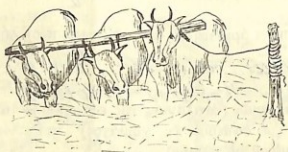
κον. ἀπὸνι. ... εἰδ. ... κί. ... κί. ... καὶ. ...
κί. ... κί. ... κί. ... κί. ... κί. ... κί. ...
κί. ... κί. ... κί. ... κί. ... κί. ... κί. ...

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλῳνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἄλῳνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... *Ὁ. ... δῶνι. εἰς*

ἄρχεται. ... ἡμέραν. ... δευτέραν. ... ἡ. ... καυτοποίησης
ὁ. ... ἡμέραν. ... κί. ... εἰδ. ... κί. ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλῳνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

Θα σου δείξω... εστιάσεις... καθίσεις. πρὸς
πρὸς... κέντρον... μου... ἀπὸ τοῦ... Αἰωνοῦ...
Ἰν... ἑπάρχει...

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος πτηγερὸς, στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρθῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. . . . .

Τὸ ἀλάνισμα γίνεται μὲν Περιφρονησὰ ἢ ὡς Τὰ.

Γα... κοφιψήρουν... ελεύθερα, ευδαιμόνια...

κόρον... μεταφύ... ρος... με... θυμ... ες...

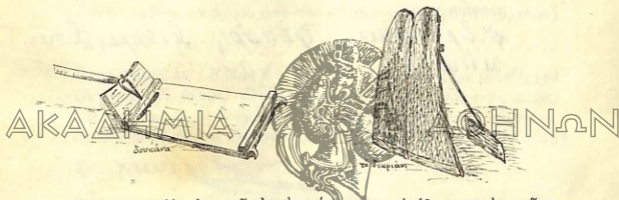
довідомості..... 20 см. по в. літ. в. 5 №.

- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

π.χ. μαλινθίνους... γίνεται... μὲν... δουκάννα
 ξύλιν... ἐθιβεμένα... τὰ... καὶ... περιφέρνται
 μόνον... θιζέει... ἡλωνίζον...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιὰ, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

δ.ε.ν... ἡ π.α.ρχ.ι.....

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ἀρχίζει... Ἀπὸ τῆς... τοῦ... ἡμέρας...
11-12 π.μ. ... καὶ ... διακοπὴν λαμβάνει...
καὶ ... ἐπὶ τῆς... ἐπομένης...

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

δ. Ἰρίκαρο, ... γκουάρι, ... βίτσα, ... δουκράνι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; ... καὶ ... τὸ Ἰρίκαρο...

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

ἤ... βίτσα... ἀπὸ (νεραζιὰς)
(νεραζιὰς, χαρωσιὰς)...

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .. *ἑδ. 8. δούλα... ἐνός...*

ἀπλώματα... ἀνέμεται... (ἀλυνιὰ)... Μία...
ἀλυνιὰ... ἀπολυταῖ... ἀπὸ 50. μακαρανχέ...
μία ἀλωνιὴ τῶν ἡφίραν.

ῥοίνερα
(διὰ τὰ ὄπλα)

ῥοίνερα
(διὰ τὰ ὄπλα)

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

ζευρό...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν ... *οὗτος*

δ... ζευροχός...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ῥα... ψυχρονθῆ... σπικαδῆ... ῥηρηιμο... εἰτι...
τό... κροσσῖν... ῥμα...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

οὗτος... κόπανος... ἐμαγεῖτο... <βελίγια>
(ἐν χόρδ.)... καὶ μακρὰν... ἐπὶ (μερακίας).

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

εἰς... τὸ... ἀλώνι, ... ἐν αὐτῇ εἰς... τὸν... ἀγρόν....

κοπανὸς στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ καρποῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Διεύθυνσις

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; .....

Ὑπὸ... τῶν... μελῶν... αὐτῆς οἰκογενείας.....

- 21) Ποῦ ἐτοποιητοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Ἰ. ἀ. κοπάνισμα... ἔλκετο... ἡλι... π... ἔδαφος.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

Παιδιά... ἔδον... μείρονα... ἀπὸ... ῥυθμικῶν
τῆς... ἔργου... δὲ... ἀπὸ... ἔνα... νερό... ὑπό
βαρυντικό... Π. α. κ. ε. ... καὶ... Ραχούλα... καὶ...
καὶ... ἔλκετο... ἔλκετο... ἔλκετο...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ... ἔλκετο... ἔλκετο...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

Σωρὸς...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔξιμον τοῦτο.....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
 φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....
 τὸ δέ πνεῦμα κατ' ἀρχὰς γίνεται μετ'
 τοῦ πρίκουστος εἶτα μετὰ τὸ φτυάρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 ὁμοῖα... μαζὶ... οἱ ἀνέχοντες... εἰς... τὴν...
 αὐτὴν... ὁμογενεῖαν...

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτερον ἄλωψιμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

*Συνέβαλα, ... καὶ ... ὁποῖα ... ρίπονται
ἐν ... γράφει ... εἰς τὰ ... κτήνη*

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶνισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

.....*ξημέραι*.....
 .....
 .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (άνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένειντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

*Ἡ διαλογή γίνεται μετὰ τὸν ἀνέμισμα ἐν τῇ ἀνέμῳ...
 μετὰ τὸν ἀνέμισμα... μετὰ τὸν ἀνέμισμα... μετὰ τὸν ἀνέμισμα...
 μετὰ τὸν ἀνέμισμα... μετὰ τὸν ἀνέμισμα... μετὰ τὸν ἀνέμισμα...*

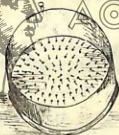
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ άνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἡ δὲ ἀλλὰ μὲσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

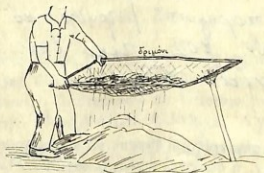
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο πάλαι δερμάτινον

κόσρος ἢ ἀφύλαγος

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησης καὶ ἀσπασμοὺς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

ἡγορώμεθα... καὶ ἐπὶ τῇ τῷ πνεύματι... εἰς. 610
 ροή... ἐν... ἡρώ... ἡρώ... ἡρώ... ἡρώ...
 σταυρός... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...

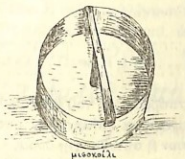
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

Αφ'ιν...δ...παράφωτος...μεγάλη...χό...επί...νοήσεις
 πόν...εταυρόν...τον...καί...έλε...προ-βαίνουσιν.
 εις...παντοκράτης...μέγας...

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνει· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνει; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς καφλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

α) Τὸ παπαδιάτικο... (μωαζίνι) ξίη
μωαζίνι... βζόν... σκπα... μω... ξίη.
βζόν... εφροφάμε... Τὸ μωαζίνι... ἡζο

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλφινιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

ξή... εἶδος... πενευ... εφροφάμε... φωαζιμάκος
13... βμοδών.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) 'Η... εφροφάμε... ξίη... ξίη... ξίη...

ξίη... εἶδος... πενευ... εφροφάμε... φωαζιμάκος
13... βμοδών.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; .. *ἔκτος... εἰς... οἰκίας* .....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετά... πρὸ... ἀλώνεμα .....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Γίνεται... ἐν... ἔθμῳ... ἐν... ἐσχάτων .....

ὅ... ὁποῖον... μαρτυρεῖται «ἐξούχια» .....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *ἔκτος... ἐν... οἰκίας*

ἔκτος... ἀκρωθῆν... πρὸς... θύρας (ἀνώγειον)... ἐπὶ... ὀπισθεν

τὸν χρόνον... δίδωσιν

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

ἔκτος... 24^{ην}... Ἰουνίου... Ἀγ... Ἰωάννου - Πηχανά

ἔκτος... 2^η... Ἰουλίου... Προφ. Ἠλίας .....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

Ἀναμματα... σπράς... μέν... νύκτα .....

πρὸς... οἰκὸν... ἔκτος... μέρος .....

- 2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

Πυράι.....

- β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ....

Τὰ «Παιδιά».....

- 2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; *Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; .....

Τὰ «Περί»... τὰ «Πέρα»... κλέπτουν
τὰ ξύλα... ἀπὸ τοῦ... φράκτας (ὄρκατες).

- 3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Σωρὸς.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

Εὐὲ... Ἀντιδός.....

Εὲ... Ἰχι-λιδός... χιανίουνε.....

τα... ὠμα... νε... εφραφίουνε (ἐν χερσὶ)

- 2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Χορεύουν... σέριφ... καὶ... φλοχός... καὶ
...στηδών... κήν... φλόχαν... καὶ... παιδιά.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κονινιάς Λαζαρίου - Νάγια Ενδρίων

Λαζαρίου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Γυζο's

Λαμπαρσία

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Καράς

Σύρος

βούιμα,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

χίμα.